

સર્જરી

આ માહિતી સર્જરી (ઓપરેશન કરાવા) વિશે છે.

નીચે લીટી કરેલા શબ્દો અંતમાં આપેલી શબ્દાવલિમાં સમજવામાં આવ્યા છે.

કેન્સર ધરાવતા ઘણા લોકો માટે સર્જરી સારવારના ભાગરૂપે હોય શકે છે.

માત્ર તે એક જ સારવારની તમને જરૂર હોય એવું ન હોય શકે. અમુક લોકોને કિમોથેરેપી અથવા રેડિયોથેરેપીની જરૂર પણ હોય શકે છે. હોસ્પિટલ ખાતેના ડોક્ટરો તમારી સારવાર વિશે તમારી સાથે વાત કરશે. અમારી પાસે ગુજરાતી ભાષામાં આ સારવારો વિશે માહિતી ઉપલબ્ધ છે:

જો તમને કોઈ પ્રશ્નો હોય, તો જ્યાં તમે સારવાર લઈ રહ્યા હોય ત્યાંના ડોક્ટર અથવા નર્સને પૂછી શકો છો.

જો તમને કોઈ પ્રશ્નો હોય અથવા કોઈ સાથે વાત કરવા ઈચ્છતા હોવ તો તમે મેકમિલન કેન્સર સપોર્ટને સોમવાર થી શુક્રવાર સવારે 9 વાગ્યા થી રાત્રે 8 વાગ્યા સુધી **0808 808 00 00**, પર ફોન કરી શકો છો. અમારી પાસે દુભાષિયા છે, તેથી તમે તમારી ભાષામાં અમારી સાથે વાત કરી શકો છો. તમે જે ભાષાનો ઉપયોગ કરવા માંગતા હોય, ફક્ત તે અમને ઈંગલિશમાં જણાવો.

અમારી પાસે ગુજરાતી ભાષામાં, વિવિધ પ્રકારના કેન્સર, સારવારો અને કેન્સર સાથે જીવવા વિશે વધુ માહિતી ઉપલબ્ધ છે. macmillan.org.uk/translations ની મુલાકાત લો અથવા **0808 808 00 00** પર અમને ફોન કરો.

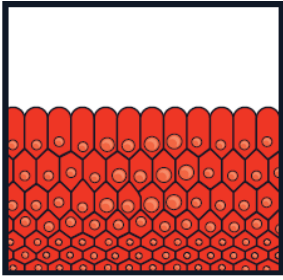
આ માહિતી શીટમાં:

- કેન્સર શું છે?
- તમારા સર્જન
- તમને સર્જરીની જરૂર શા માટે છે?
- શું સર્જરી તમારા કેન્સરનો ઈલાજ કરી શકે છે?
- સર્જરી દરમિયાન શું થાય છે?
- ઓપરેશન પહેલા
- ઓપરેશનના દિવસે
- ઓપરેશન પછી
- લાંબા ગાળાની સમસ્યાઓ
- શારીરિક અને ભાવનાત્મક ફેરફારો

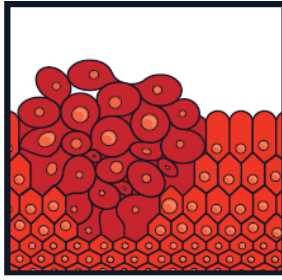
કેન્સર શું છે?

કેન્સર આપણા શરીરના કોષોમાં શરૂ થાય છે. કોષો નાનકડાં આધારભૂત ઘટક છે જે આપણા શરીરના અંગો અને પેશીઓની રચના કરે છે. સામાન્ય રીતે, આ કોષો નવા કોષ બનાવવા માટે નિયંત્રિત રીતે વિભાજિત થાય છે. આ રીતે આપણું શરીર વૃદ્ધી પામે છે, સાજુ થાય છે અને તેની મરામત થાય છે. અમુક વખત, આ ખોટી રીતે થાય ત્યારે કોષ અસામાન્ય બની જાય છે. આ અસામાન્ય કોષો વિભાજિત થતા રહે છે અને વધુને વધુ અસામાન્ય કોષો બનાવતા રહે છે. આ કોષો એક ગઠ્ઠો રચે છે જેને ગાંઠ કહેવાય છે.

સામાન્ય કોષો

જે ગાંઠ બનાવે છે

તે તમામ ગઠ્ઠા કેન્સરના હોતા નથી. ગઠ્ઠા જે કેન્સરના ન હોય તેને બેનૈન કેલવામાં આવે છે. તે શરીરમાં અન્ય ક્યાંય ફેલાઈ શકતા નથી. ગઠ્ઠો જે કેન્સરનો હોય તેને મેલિગ્નેન્ટ કેલવામાં આવે છે. તે શરીરના અન્ય ભાગોમાં વધી શકે છે.

કેન્સરના કોષો અમુક વખત પ્રથમ કેન્સરમાંથી છુટ્ટા પડી અને રક્ત અથવા લસિકા સિસ્ટમ મારફતે શરીરના અન્ય ભાગોમાં ફેરે છે. કેન્સરના કોષો જે પ્રસરીને શરીરના અન્ય ભાગોમાં ગાંઠમાં વિકસિત થાય છે તેને ગૌણ કેન્સર કહેવામાં આવે છે.

તમારા સર્જન

જે ડૉક્ટર તમારું ઓપરેશન કરે તેને સર્જન કહેવામાં આવે છે. તમારા કેન્સરના પ્રકાર માટે યોગ્ય સર્જનને મળવું મહત્વપૂર્ણ છે. ઉદાહરણ તરીકે, જેને બ્રેસ્ટ કેન્સર હોય તેમણે બ્રેસ્ટ સર્જનને મળવું જોઈએ. સામાન્ય રીતે સર્જન સ્થાનિક હોસ્પિટલમાં કાર્ય કરતા હોય છે. જો તમે ઈચ્છતા હોવ તો તમે તેમના અનુભવ વિશે પુછી શકો છો.

જો તમને અસામાન્ય કેન્સર હોય, તો તમારે નિષ્ણાત કેન્સર હોસ્પિટલ ખાતે સર્જનને મળવાની જરૂર પાડી શકે છે. એ તમે જ્યાં રહો છો ત્યાંથી વધુ દુર હોઈ શકે છે.

તમને સર્જરીની જરૂર શા માટે છે?

કેટલાક કારણો છે જેને લીધે લોકો સર્જરી કરાવતા હોય છે:

નિદાન

સર્જન કેન્સરનો નાનો ભાગ દૂર કરી શકે છે. તેને બાયોપ્સી કહેવામાં આવે છે. બાયોપ્સી, ચોક્કસ પ્રકારના સ્કેન્સ દરમિયાન પણ લઈ શકાય છે. તે ડૉક્ટરને ક્યાં પ્રકારનું કેન્સર છે તે શોધવામાં મદદ કરે છે.

સ્ટેજિંગ

સ્ટેજિંગ એટલે જ્યારે ડૉક્ટર જુએ કે કેન્સર કેટલું મોટું છે અને શું તે શરીરના અન્ય કોઈ ભાગમાં ફેલાયું છે કે નહીં. કેન્સરના સ્ટેજ જાણવાથી ડૉક્ટરને તમારી સારવારની યોજના કરવામાં મદદ મળે છે. સામાન્ય રીતે સ્ટેજિંગમાં કેટલાક સ્કેનનો સમાવેશ કરવામાં આવેલો હોય છે. અલગ-અલગ પ્રકારના સ્કેન હોય છે. તમારા ડૉક્ટર અથવા નર્સ તમને ક્યાં પ્રકારની જરૂર છે અને શું અપેક્ષાઓ રાખી શકો તે જણાવશે.

આ કોઈએ CT સ્કેન કરાવ્યાનું ઉદાહરણ છે:

જો તમારા સર્જન સ્કેનમાં ટ્યુમર ન જોઈ શકે, તો તમને અન્ય ટેસ્ટની જરૂર પડી શકે છે. આ ટેસ્ટમાં શરીરની અંદર જોવા માટે ખાસ સાધનો જેમાં લાઈટ અને અંતમાં કેમેરા શાલેમ હોય તેનો ઉપયોગ થઈ શકે છે. ઉદાહરણ તરીકે, તેઓ તમારા ગળાની નીચે અને તમારા પેટના અંદરના વિસ્તારમાં (પેટ) જોઈ શકે છે.

સારવાર

આ સર્જરી ટ્યુમર અને તેની આસપાસના વિસ્તાર જેમાં કેન્સરના કોષો સમાયેલા હોઈ શકે છે, તેને હટાવવા માટે કરવામાં આવે છે. અમુકવાર, સર્જરીનો ઉપયોગ એ કેન્સર કોષો જે શરીરના અન્ય ભાગમાં ફેલાઈ ગયા છે તેને હટાવવા માટે થાય છે.

ઘણીવાર સર્જરી પહેલા ટ્યુમરને નાનું કરવા માટે અન્ય સારવારો જેવી કે, ક્રિમોથેરેપી અને રેડિયોથેરેપી આપવામાં આવે છે. એનો અર્થ એ થાય કે ઓછી સર્જરીની જરૂરિયાત થશે.

કોઈપણ સારવાર પહેલા, ડોક્ટરો અને અન્ય હેલ્થ કેર પ્રોફેશનલ તમારી સ્થિતિ પર ચર્ચા કરવા માટે ભેગા થશે. તમે શ્રેષ્ઠ સારવાર મેળવી રહ્યા છો તેની ખાતરી કરવામાં આ મદદરૂપ થશે. મિટીંગ પછી, તમારા કેન્સર નિષ્ણાત અથવા નર્સ તમારી સારવારના વિકલ્પ વિશે વાત કરશે.

પુનઃનિર્માણ

પુનઃનિર્માણનો અર્થ શરીરનો ભાગ નવો બનાવવો એમ થાય છે. આ શરીરને વધુ સારી રીતે કામ કરવામાં મદદ કરી શકે છે. ઉદાહરણ તરીકે, જો મૂત્રાશય દૂર કરવામાં આવ્યું હોય તો નવું બનાવવું. પુનઃનિર્માણ કોઈને વધુ સારા દેખાતા પણ બનાવી શકે છે. ઉદાહરણ તરીકે, સ્તન દૂર કર્યા પછી સ્તનનું પુનઃનિર્માણ કરવું.

લક્ષણો પર નિયંત્રણ મેળવવા બાબત

કેટલીકવાર કેન્સર સંપૂર્ણપણે હટાવી શકાતું નથી. આ કિસ્સામાં, ઘણીવાર, સર્જરી લક્ષણોને નિયંત્રિત કરવામાં અને કોઈને સારો અનુભવ કરાવવામાં મદદ કરી શકે છે.

ઘણીવાર સર્જરી શક્ય નથી હોતી. કારણકે ઘણીવાર ટ્યુમર હટાવવું ઘણું મુશ્કેલ હોય છે, અથવા કેન્સર શરીરના અન્ય ભાગોમાં ફેલાય ગયું હોય. જો સર્જરી શક્ય ન હોય, તો અન્ય સારવારો કેન્સરને નિયંત્રિત કરવામાં મદદ કરી શકે છે.

શું સર્જરી તમારા કેન્સરનો ઈલાજ કરી શકે છે?

ઘણીવાર સર્જરીનો હેતુ કેન્સરના ઈલાજનો પ્રયત્ન કરવાનો હોય છે. પણ હંમેશા આ શક્ય નથી થઈ શકતું. કેટલીકવાર કેન્સરના કોષો ટ્યુમરની આસપાસના વિસ્તારમાં અથવા શરીરના અન્ય ભાગોમાં ફેલાઈ શકે છે. કોષોનો ખુબ જ નાનો સમૂહ સર્જન દ્વારા જોઈ શકાતો નથી અને તે હંમેશા સ્કેનમાં દેખાતા નથી.

જો કેટલાક કેન્સર કોષો પાછળ છોડાઈ ગયા હોવાનું જોખમ હોય, તો તમારા ડોક્ટર તમને સર્જરી પછી અન્ય સારવાર માટે સૂચનો આપી શકે છે, જેમ કે ક્રિમોથેરેપી. આ ભવિષ્યમાં કેન્સરને પાછુ આવવાના જોખમને ઓછુ કરવામાં મદદ કરી શકે છે.

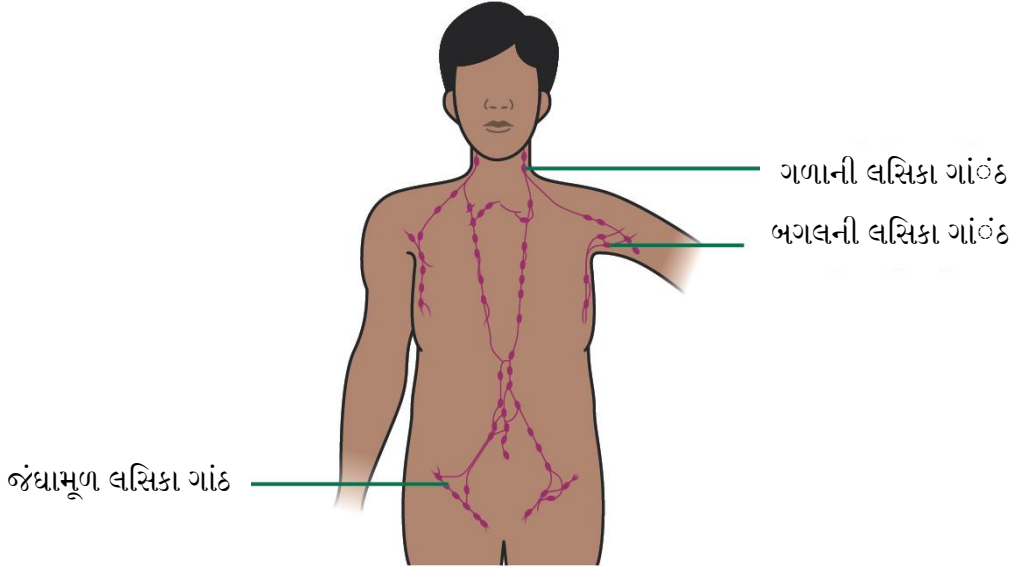
કેટલીકવાર સર્જનના ધ્યાનમાં આવશે કે તેઓ સંપૂર્ણપણે કેન્સરને હટાવી શકશે નહીં. આ કેસમાં, તમારે અન્ય સારવારો લેવી પડે છે.

સર્જરી દરમિયાન શું થાય છે?

સર્જન ટ્યુમર અને તેની આસપાસના તંદુરસ્ત પેશીના વિસ્તાર દુર કરશે. ડોક્ટર માઈક્રોસ્કોપ હેઠળ પેશી જોશે. તેઓ ખાતરી કરશે કે ટ્યુમરની આસપાસના વિસ્તારમાં કેન્સરના કોઈ કોષો સમાવિષ્ટ નથી. એનો અર્થ એ થશે કે કેન્સરના કોઈ કોષો પાછળ છુટી જશે તેની શક્યતાઓ ખુબ ઓછી છે. આ કેન્સરના પાછા આવવાના જોખમને ઓછું કરવામાં મદદ કરે છે.

લસિકા ગાંઠ

લસિકા ગાંઠ લસિકા સિસ્ટમ ના ભાગો છે. આ ચેપ સામે લડવામાં અને શરીરમાંથી પ્રવાહી ખેંચવા મદદ કરે છે.

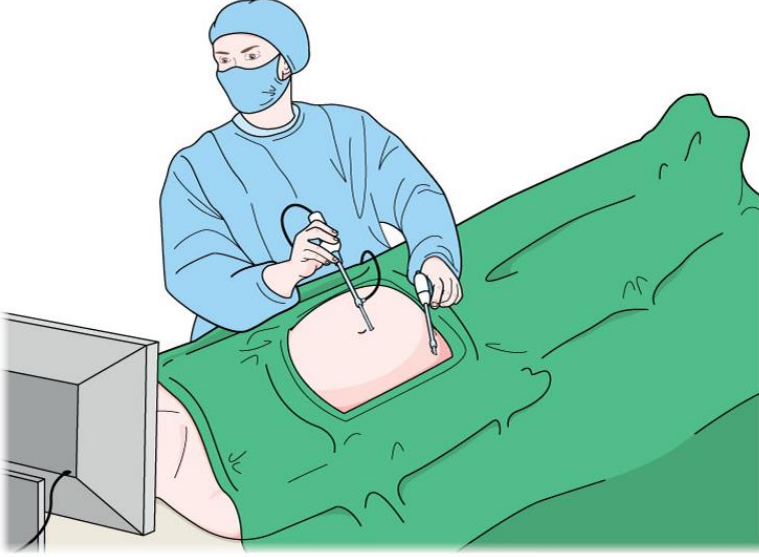
સર્જન ટ્યુમરની નજીકના કેટલાક લસિકા ગાંઠને દુર કરી શકે છે. આનું કારણ એ છે કે કેન્સરના કોષો લસિકા ગાંઠમાં ફેલાઈ શકે છે. જો લસિકા ગાંઠમાં કેન્સરના કોષોને સમાવિષ્ટ હશે,, તો તે કેન્સરના પાછા આવવાના જોખમને વધારી શકે છે.

જો હટાવેલી લસિકા ગાંઠમાં કેન્સરના કોષો સમાવિષ્ટ હશે, તો તમને ઓન્કોલોજિસ્ટ કહેવાતા ડોક્ટરનો સંદર્ભ આપવામાં આવી શકે છે. તેઓ તમારી અન્ય સારવારો જે જોખમ ઘટાડે તેના વિશે વાત કરી શકે છે.

કી હોલ સર્જરી (લેપ્રોસ્કોપીક)

આ પ્રકારની સર્જરીમાં, શરીરમાં એક મોટા કાપ ની જગ્યાએ નાના છીદ્રો કરવામાં આવે છે. સર્જન, ચામડીમાં નાના કાપ વળે સાધનનો ઉપયોગ કરી ટ્યુમર દૂર કરે છે.

કી હોલ સર્જરીને કારણે નાનો એવો ઘાવ થાય છે, જેથી લોકો ઘણી ઝડપથી સજા થાય છે. કેટલીકવાર, જે લોકો મોટા ઓપરેશન માટે પૂરતા સાજા ન હોય તેઓ કી હોલ સર્જરી કરાવવા સક્ષમ બની શકે છે. કી હોલ સર્જરી, અન્ય પ્રકારની સર્જરી જેટલી જ સારી છે. આ સ્પેશ્યલ ટ્રેનીંગ પામેલ સર્જન દ્વારા કરવામાં આવે છે.

તમારી સર્જરી પહેલા

સર્જન અને એનેસ્થેટીસ્ટ કહેવાતા ડોક્ટર, તમે સર્જરી માટે પૂરતા સારા છો તે તપાસશે.

સામાન્ય રીતે ઓપરેશન પહેલા કેટલાક ટેસ્ટ માટે તમારે હોસ્પિટલની એપોઈન્ટમેન્ટ લેવી પડશે. તેને પ્રિ-એસેસમેન્ટ ક્લીનીક કહેવામાં આવે છે. નર્સ તમને તમારા તબીબી ઇતિહાસ અને જો તમને કોઈ એલર્જી હશે તો તેના વિશે પુછશે. તેઓ તમારું બ્લડ પ્રેશર, ધબકારાઓ, ઉંચાઈ અને વજન પણ તપાસશે. તમે કોઈ દવાઓ લેતા હોવ, હર્બલ ઉપાયો અથવા સપ્લિમેન્ટ સહીત, તો તે વિશે તેમને કહેવું મહત્વપૂર્ણ છે.

અન્ય ટેસ્ટમાં સમાવેશ થઈ શકે:

- બ્લડ ટેસ્ટ
- ચેસ્ટ એક્સ-રે
- તમારું હૃદય કેટલી સારી રીતે કામ કરે છે તે તપાસવાની ટેસ્ટ

તમારા ટેસ્ટ તમે ક્યાં પ્રકારનું ઓપરેશન કરાવી રહ્યા છો અને શું તમને અન્ય કોઈ આરોગ્યની મુશ્કેલી છે તેના પર આધાર રાખે છે.

જો તમે જનરલ એનેસ્થેટીક ન મેળવી શકતા હોય, તો પણ તમે સર્જરી કરાવવા સક્ષમ છો. તમને અલગ પ્રકારના એનેસ્થેટીક આપવામાં આવશે, જેના કારણે તમે જાગતા રહેશો પણ તે વિસ્તારમાં તમારી કોઈ લાગણી અથવા દુખાવાને તે અટકાવશે.

મોટા ભાગના લોકો સર્જરી કરાવવા માટે ચિંતા અનુભવતા હોય છે. પરિવાર અને મિત્રો પણ ચિંતા અનુભવી શકે છે. તમને થતી કોઈપણ ચિંતા વિશે તમારા ડોક્ટર અથવા નર્સને વાત કરવાથી તમને મદદ મળી શકે છે.

તમારા ઓપરેશન વિશે તમે બધું જ સમજો તે મહત્વપૂર્ણ છે. ઓપરેશન પહેલા તમે તમારા સર્જન સાથે વાત કરવા સક્ષમ હોવા જોઈએ. જ્યારે તમે સર્જન સાથે વાત કરો, ત્યારે એવી વ્યક્તિ જે બન્ને ગુજરાતી અને ઈંગ્લીશ જાણતું હોય તેને તમારી સાથે લઈ જવું સાફ રહેશે. હોસ્પિટલ ખાતે અનુવાદક ઉપલબ્ધ હોય શકે, છતાં પણ જો તમને તેની જરૂર હોય તો તેના માટે અગાઉથી કેલવા પ્રયત્ન કરવો.

તમે ઓપરેશન કરાવવા સહમત છો તે જાણાવવા માટે તમારે એક ફોર્મ સાઈન કરવાની જરૂર પડશે. આને સંમતિ આપવી કહેવામાં આવે છે. સંમતિ ફોર્મ ગુજરાતીમાં ઉપલબ્ધ હોવું જોઈએ. તે સિવાય તમે ઓપરેશન નહીં કરાવી શકો.

ઓપરેશનના દિવસે

તમારા ઓપરેશનના દિવસે શું થશે તે તમે ક્યાં પ્રકારની સર્જરી કરાવો છો તેના પર આધાર રાખે છે. જો તમને ઓપરેશન માટે કોઈ તૈયારી કરવાની જરૂરિયાત હશે તો હોસ્પિટલ તમને સલાહ આપશે.

તમને આટલું કરવાનું કહેવામાં આવી શકે છે:

- તમારી સર્જરી પહેલા કંઈ ખાવું કે પીવું નહીં
- કોઈપણ ઝવેરાત અથવા ધાતુના પદાર્થો દૂર કરવાનું
- કોઈપણ નેઈલ વાર્નિશ અથવા મેક-અપ દૂર કરવાનું
- તમારા ઓપરેશનના દિવસે સવારે નાહવાનું

ઓપરેશન પહેલા વિસ્તારમાંથી શરીરના વાળ દૂર કરવા માટે નર્સ તમને પુછી શકે છે. તમારે શું કરવાની જરૂરિયાત છે તે તમને કહેશે. શરીરના વાળ તો જ દૂર કરવામાં આવશે જો તેની જરૂરિયાત પડશે. તે એક નિકાલજોગ રેઝરની મદદથી કરાશે. ઓપરેશન પછી વાળ પાછા ઉગી જશે.

ઓપરેશન કર્યા પછી લોહિના ગૂઠાનું જોખમ વધી શકે છે. કમ્પ્રેશન સ્ટોકીંગ કહેવાતા ખાસ મોજ તે જોખમ ઘટાડવામાં મદદ કરી શકે છે. તમને તમારા ઓપરેશન દરમિયાન અને પછી તેની જોડી પહેરવાની જરૂરિયાત રહી શકે છે. તમારા નર્સ તમારા પગ માપશે અને તેને પહેરવામાં તમારી મદદ કરશે.

તમારા ઓપરેશન પછી

ઓપરેશન પછી ઉઠવામાં થોડો ડર લાગી શકે છે, જેથી શું અપેક્ષા રાખવી તે જાણવામાં મદદ મળી શકે છે.

જ્યારે પ્રથમવાર તમે જાગશો, ત્યારે તમને થોડું ઉંઘરેટું લાગશે. નર્સ તમારું બ્લડ પ્રેશર તપાસશે. તમને બ્લડ પ્રેશર મોનીટર તમારા હાથ પર થોડું સજ્જડ થતું લાગી શકે છે.

તમારા શરીર સાથે કેટલીક ટ્ર્યુબ પણ જોડાયેલી હોઈ શકે છે. જેમાં સમવિષ્ટ છે:

- જ્યાં સુધી તમે સામાન્ય રીતે ખાઈ કે પ્રવાહી ન લઈ શકો ત્યાં સુધી એક નસમાં પ્રવાહીના ટીપા નાખવામાં આવશે - આ થોડા કલાકો અથવા થોડા દિવસો માટે હોય શકે છે.
- જ્યાં તમે ઓપરેશન કરાવેલું હોય, ત્યાં નાની બોટલમાં પ્રવાહી ખેંચવા માટે એક ટ્ર્યુબ - સામાન્ય રીતે કેટલાક દિવસો બાદ આ હટાવી નાખવામાં આવે છે.
- તમારા મૂત્રાશયમાંથી પેશાબ થેલીમાં ખેંચવા માટે કેથેટર કહેવાતી એક નાની ટ્ર્યુબ - તે જ્યારે તમે ચાલવા માટે સક્ષમ બનો ત્યારે કાઢી નાખવામાં આવશે.

દુખાવો

સર્જરી બાદ કેટલોક દુખાવો થવો સામાન્ય છે. સામાન્ય રીતે, દુખાવાની દવાથી તેને સારી રીતે નિયંત્રિત કરી શકાય છે. જો તમને કોઈ દુખાવો હોય, તો તમારી સંભાળ લેતા નર્સને જણાવો.

સામાન્ય રીતે, સમય જતાં દુખાવામાં સુધારો થશે. જો દવાઓ તમારા દુખાવામાં મદદ ન કરતી હોય, તો તમારા ડોક્ટરને જણાવો. તેઓ તમારી દવાઓ બદલાવી શકે છે.

બિમારી અનુભવવી અથવા બિમાર થવું

જો ઓપરેશન પછી તમને બિમારીનો અનુભવ થતો હોય, તો તમારી સંભાળ લેતા નર્સને જણાવો. તેઓ મદદ કરવા માટે તમને દવાઓ આપી શકે છે.

આસપાસ ફરવું - હલનચલન

તમારા ઓપરેશન પછી વહેલી તકે તમે પથારીની બહાર આવવા સક્ષમ હોવા જોઈએ. નર્સ તમને મદદ કરશે. હલનચલન કરવાથી, વધુ ઝડપથી સજ થવામાં અને મુશ્કેલીઓના જોખમ ઘટાડવામાં મદદ કરશે.

કેટલીકવાર મોટા ઓપરેશન પછી તમારે લાંબા સમય સુધી પથારીમાં રહેવું પડે છે. સર્જરી પછીની મુશ્કેલીઓના જોખમને ઘટાડવામાં શ્વાસની કસરત અને પગની કસરત મદદ કરી શકે છે. તમારા નર્સ અથવા ફીઝીયોથેરાપીસ્ટ તમને આ કસરતો શીખવાડશે.

ઓપરેશન પછીના થોડા દિવસ માટે, તમને નાહવા અને ટોઈલેટ જવા માટે મદદની જરૂર પડી શકે છે. જો તમે સમાન જાતિના નર્સ દ્વારા મદદ મેળવવાનું પસંદ કરતા હોવ તો તમારા નર્સ સાથે વાત કરો.

બધા અલગ-અલગ રીતે ઓપરેશનમાંથી સાજા થતા હોય છે. તે પછીના થોળા સમય સુધી તમે થાકનો અનુભવ કરી શકો છો. કેટલાક લોકો ઝડપથી સારું અનુભવવા લાગે છે, જ્યારે અન્યો વધુ લાંબો સમય લઈ શકે છે. તેનો આધાર તમે કેવા પ્રકારનું ઓપરેશન કરાવ્યું છે તેના પર રાખે છે.

ઘાવની સંભાળ

તમારા સર્જન તમારો ઘાવ ક્લિપ અથવા ટાંકાની મદદથી બંધ કરશે. આ હોસ્પિટલ ખાતેના નર્સ દ્વારા અથવા ઘરે સામુદાયિક અથવા પ્રેક્ટીસ નર્સ દ્વારા હટાવવામાં આવશે.

કેટલાક સર્જનો ઓગળી જાય એવા ટાંકાનો ઉપયોગ કરે છે અને તેને હટાવવાની જરૂરિયાત રહેતી નથી. જ્યારે તે વિસ્તારમાં રૂઝ આવી જાય ત્યારે તે અદ્રશ્ય થઈ જાય છે.

તમારા ઘાવને આવરવા માટે તમારે ડ્રેસિંગની જરૂરિયાત રહી શકે છે. તમારા ઘાવની સંભાળ કઈ રીતે લેવી તે નર્સ તમને કહેશે.

ઘાવની નિશાની

પહેલીવાર તમારા ઘાવની નિશાનીમાં તમને ખંજવાળ આવી શકે છે. જો તમારી ચામડી શ્વેત હશે તો તે લાલ અથવા જો તમારી ચામડી અશ્વેત હશે તો કાળું થઈ શકે છે. સમય જતાં, સામાન્ય રીતે તે અદ્રશ્ય થઈ જશે, જો કે છતાં પણ હમેશા તેવું થાય તે જરૂરી નથી. જો તમારો ઘાવ ગરમ, દુખાવાજનક, તેમાંથી લોહી અથવા પ્રવાહી નીકળે તો તમારા ડોક્ટરને કહેવું મહત્વપૂર્ણ છે.

લાંબા ગાળાની સમસ્યાઓ

ઘણા લોકો સર્જરી પછી સારી રીતે સાજા થઈ જતા હોય છે, પરંતુ કેટલાક લોકોને લાંબા ગાળાની સમસ્યાઓ હોય છે. ડોક્ટરો અથવા નર્સએ તમારી સાથે ઓપરેશન પહેલાં આ વિશે વાત કરવી જોઈએ જેથી તમે જાણી શકો કે શું અપેક્ષા રાખવી. તમને આ વિશે ચિંતા થતી હોય તો તમારા ડોક્ટર કે નર્સ સાથે વાત કરો. એવી વસ્તુઓ છે જે મદદ કરી શકે છે.

લીમ્ફોડેમા

જો તમારી લસિકા ગાંઠો દૂર કરવામાં આવી હોય, તો તમને સોજા થઈ શકે છે જેને લીમ્ફોડેમા કહેવાય છે. લસિકા ગાંઠો સરીરમાંથી પ્રવાહી કાઢતી હોય છે. તેમને કાઢવાથી ત્યાં પ્રવાહી ભરાઈ શકે છે. આ જ્યાંથી લસિકા ગાંઠો કાઢવામાં આવી છે ઉદાહરણ તરીકે હાથ અથવા પગ પાસે થઈ શકે છે. તો તમે લસિકા ગાંઠો નજીક રેડિયોથેરાપી લીધી હોય તો પણ તે થઈ શકે છે. જો તમને કોઈ સોજો દેખાય તો તમારા ડોક્ટરનો સંપર્ક કરો. ઝડપથી તેની સારવાર થાય તે મહત્વપૂર્ણ છે.

ચેતાને નુકસાન

ક્યારેક સર્જરી દરમિયાન ચેતાઓને નુકસાન થાય છે અથવા કાઢવી પડે છે. આના કારણે પીડા અથવા નિષ્ક્રિયતા આવી શકે છે. આ સામાન્ય રીતે મટી જાય છે, પરંતુ કેટલાક લોકો માટે તે કાયમી બની શકે છે. અમુક પ્રકારની પીડાનાશક દવા છે જે મદદ કરી શકે છે. સર્જરી બાદ શું અપેક્ષા કરવી તે વિશે તમે તમારા સર્જન ને પૂછી શકો.

જો અમુક ચેતાઓ કાઢવામાં આવી હોય અથવા નુકસાન થયું હોય, તો તે શરીરની કામ કરવાની ક્રિયાને અસર કરી શકે છે. ઉદાહરણ તરીકે, કેટલાક પુરુષોને પ્રોસ્ટેટ કેન્સર માટે સર્જરી પછી ઉત્થાન થતું નથી. અમુક સ્ત્રીઓને ગર્ભાશયને કાઢવાની સર્જરી પછી મૂત્રાશયમાં સમસ્યાઓ થાય છે. તે સમસ્યાઓનો સામનો કરવો મુશ્કેલ જાણાય છે અને ઘણા લોકો તે વિશે વાત કરવામાં મુશ્કેલી અનુભવતા હોય છે. પરંતુ તમારા ડોક્ટર કે નર્સ સાથે વાત કરવાથી મદદ મળી શકે છે. તમારી મદદ કરવા તેઓ કાઈ કરી શકે તેમ હોય શકે.

શારીરિક અને ભાવનાત્મક ફેરફારો

ઓપરેશન પછી સાજા થવામાં કેટલોક સમય લાગી શકે છે. ઘણા લોકોને આ નિરાશાજનક લાગે છે. જ્યારે તમને થાકનો અનુભવ થતો હોય ત્યારે આરામ કરવો મહત્વપૂર્ણ છે. ધીમે ધીમે તમારી તાકાત વધારવા માટે પ્રયાસ કરો. જ્યારે તમને સક્ષમ લાગે, ત્યારે હળવી કસરતો જેમ કે થોડું ચાલવાથી તમને વધુ શક્તિ મેળવવામાં મદદ થઈ શકે છે. કેટલાક લોકો સર્જરીને કારણે થયેલા અલગ અલગ પ્રકારના બદલાવો સાથે સંતુલન સાધવામાં મુશ્કેલી અનુભવે છે.

કેટલાક ઓપરેશન તમારું શરીર કેવું દેખાય છે તે બદલી શકે છે. તમે આના વિશે થોડી અસ્વસ્થતા અનુભવી શકો છો. અને આ તમે તમારી જાત માટે કેવું અનુભવો છો તેને અસર કરી શકે છે. તેના માટે ઘણા પ્રોત્સાહનો ઉપલબ્ધ છે, જો તમને આવું લાગતું હોય તો કૃપા કરી તમારા ડોક્ટર કે નર્સ સાથે વાત કરો. તેઓ તમારી મદદ કરવા સક્ષમ છે અથવા કાઉન્સેલરને મળવા માટે વ્યવસ્થા કરી શકે છે. જો તમે વાત કરવા ઈચ્છતા હોવ, તો તમે મેકમિલન સપોર્ટ લાઈન પર કોલ કરી શકો અને અમારા નર્સમાંથી એક સાથે વાત કરી શકો છો.

મેકમિલન કેવી રીતે મદદ કરી શકે છે

મેકમિલન તમને અને તમારા પરિવારને મદદ કરવા માટે છે. તમે નીચેની રીતે મદદ મેળવી શકો છો:

- **ધ મેકમિલન સપોર્ટ લાઈન (0808 808 00 00).** અમારી પાસે દુભાષિયા છે, તેથી તમે તમારી ભાષામાં અમારી સાથે વાત કરી શકો છો. તમે જે ભાષાનો ઉપયોગ કરવા માંગો છો, ફક્ત તે અમને ઈંગલિશમાં જણાવો. અમે તબીબી પ્રશ્નોના જવાબ અથવા તમને નાણાકીય સહાય વિશે માહિતી અથવા તમારી લાગણી વિશે પણ વાત કરી શકીએ છીએ. ફોન લાઈન સોમવાર થી શુક્રવાર, સવારે 9 વાગ્યાથી રાત્રે 8 વાગ્યા સુધી ઉપલબ્ધ છે.
- **મેકમિલન વેબસાઈટ (macmillan.org.uk).** અમારી સાઈટમાં કેન્સર અને કેન્સર સાથે જીવવા વિશે ઘણી માહિતી અંગ્રેજીમાં ઉપલબ્ધ છે. અન્ય ભાષામાં વધુ માહિતી macmillan.org.uk/translations પર થી મળશે.
- **માહિતી કેન્દ્રો.** માહિતી કેન્દ્રો પર તમે કેન્સર સહાય નિષ્ણાંત સાથે વાત કરી શકો છો અને લેખિત માહિતી મેળવી શકો છો. macmillan.org.uk/informationcentres પર થી તમારી નજીકનું કેન્દ્ર શોધો અથવા અમને ફોન કરો. તમારી હોસ્પિટલ પણ કેન્દ્ર ધરાવતી હોઈ શકે છે.
- **સ્થાનિક સહાય સમૂહ** – તમારી નજીકના સમૂહ macmillan.org.uk/supportgroups પર થી શોધો અથવા અમને ફોન કરો.
- **મેકમિલન ઓનલાઈન કોમ્યુનિટી** – સમાન પરિસ્થિતી ધરાવતા અન્ય લોકો સાથે તમે macmillan.org.uk/community પર વાત કરી શકો છો.

શબ્દાવલિ

Anaesthetist	[એનેસ્થેટીસ્ટ]	એનેસ્થેટીક	ડૉક્ટર જે તમને ઓપરેશન કરવા ઊંઘમાં મૂકે છે.
Benign	[બેનિન]	બેનૈન	શરીરમાં ગૂઠો જે કેન્સર નથી અને શરીરમાં અન્ય ક્યાંય પ્રસરી શકતુ નથી.
Cells	[સેલ્સ]	કોષો	નાનકડાં આધારભૂત ઘટક જે આપણા શરીરના અંગો અને પેશીઓની રચના કરે છે.
Chemotherapy	[કિમોથેરેપી]	કિમોથેરેપી	કેન્સર સારવાર જે કેન્સરના કોષો મારવા માટે ડ્રુગનો ઉપયોગ કરે છે.
Counsellor	[કાઉન્સેલર]	કાઉન્સેલર	એક વ્યાવસાયિક જે લોકોને તેમની લાગણી અથવા વ્યક્તિગત સમસ્યાનો સામનો કરવામાં મદદ કરવા માટે તાલીમ પામેલા હોય છે.
Diagnosis	[ડાયગ્નોસીસ]	નિદાન	નિદાન એટલે એ શોધવું કે શું તમે બીમારી ધરાવો છો કે નહીં.
General anaesthetic	[જનરલ એનેસ્થેટિક]	જનરલ એનેસ્થેટિક	જ્યારે તમને ઓપરેશન માટે ઊંઘમાં મૂકવામાં આવે
Lymphatic system	[લીમ્ફેટીક સિસ્ટમ]	લસિકા સિસ્ટમ	શરીરની અંદરની નળીઓ અને ગ્રંથીઓનું તંત્ર જે પ્રવાહી કાઢવામાં અને ચેપ સામે લડવામાં મદદ કરે છે. <u>લસિકા ગાંઠ</u> આમાંની એક ગ્રંથી છે.
Lymph node	[લીમ્ફ નોડ]	લસિકા ગાંઠ	એ ગ્રંથી જે <u>લસિકા સિસ્ટમનો</u> એક ભાગ છે.
Malignant	[મેલિગ્નન્ટ]	મેલિગ્નેન્ટ	શરીરમાં કેન્સરનો એક ગૂઠો જે સમગ્ર શરીરમાં પ્રસરી શકે છે.
Oncologist	[ઓન્કોલોજિસ્ટ]	ઓન્કોલોજિસ્ટ	કેન્સરના ડૉક્ટર જે <u>કિમોથેરેપી</u> અને <u>રેડિયોથેરેપી</u> માં નિષ્ણાત છે.
Physiotherapist	[ફિઝિયોથેરાપિસ્ટ]	ફીઝિયોથેરેપીસ્ટ	એક વ્યાવસાયિક જે માંદગી અથવા ઈજા માંથી સાજા કરવા માટે હલચાલ અથવા કસરત દ્વારા મદદ કરે છે.
Prostate	[પ્રોસ્ટેટ]	પ્રોસ્ટેટ	પ્રોસ્ટેટ એ પુરુષના શરીરની અંદરની એક નાની ગ્રંથી છે. તે મૂત્રાશયની નજીક હોય છે.

Radiotherapy	[રિડિયોથેરેપી]	રેડિયોથેરેપી	કેન્સરની સારવાર જેમાં કેન્સરના કોષોનો નાશ કરવા માટે ઉચ્ચ ઊર્જાના એક્સ-રે વાપરવામાં આવે છે.
Scan	[સ્કેન]	સ્કેન	આ તમારા શરીરની અંદરનું ચિત્ર છે.
Side effects	[સાઈડ ઈફેક્ટ્સ]	આડઅસરો	કેન્સરની સારવારની આડ અસરો. દાખલા તરીકે, વાળ ખરવા, માંદગી કે થાક અનુભવવો. મોટા ભાગની આડઅસરો સમય સાથે મટી જાય છે.
Tumour	[ટ્યુમર]	ગાંઠ	ગાંઠ એ અસામાન્ય રીતે વધતા કોષોનો સમૂહ છે. અસામાન્ય કોષો વધતાં જ રહે છે અને એક ગઠ્ઠો બનાવે છે.

ગુજરાતી ભાષામાં વધુ માહિતી

અમારી પાસે ગુજરાતી ભાષામાં નીચેની બાબતો વિશે માહિતી ઉપલબ્ધ છે:

કેન્સરના પ્રકારો	કેન્સર સામે મુકાબલો કરવો
- સ્તન કેન્સર - મોટા આંતરડાનું કેન્સર - કેફસાંનું કેન્સર - પ્રોસ્ટેટ કેન્સર	- જો તમને કેન્સર હોવાનું નિદાન કરવામાં આવ્યું હોય – એક ઝડપી માર્ગદર્શિકા - લાભોની માંગણી કરવી - ખાવાની સમસ્યા અને કેન્સર - જીવનનો અંત - સ્વાસ્થ્યપ્રદ આહાર લેવો - થાક લાગવો (થકાવટ) અને કેન્સર - કેન્સરની સારવારની આડ અસરો - પોતાની મદદ કરવા માટે તમે શું કરી શકો છો
સારવારો - કિમોથેરેપી - રેડિયોથેરેપી - સર્જરી	

આ માહિતી જોવા માટે macmillan.org.uk/translations પર જાઓ

ગુજરાતીમાં અમારી સાથે વાત કરો

તમે મેકમિલનને મફત **0808 808 00 00** પર ફોન કરી અને દુભાષિયાની મદદ દ્વારા તમારી ભાષામાં અમારી સાથે વાત કરી શકો છો. તમે તમારી ચિંતા અને તબીબી પ્રશ્નો વિશે અમને વાત કરી શકો છો. તમે જે ભાષાનો ઉપયોગ કરવા માંગો છો, ફક્ત તે અમને ઈંગલિશમાં જણાવો.

અમે સોમવાર થી શુક્રવાર, સવારે 9 વાગ્યાથી રાત્રે 8 વાગ્યા સુધી ઉપલબ્ધ છીએ.

સંદર્ભ અને આભારદર્શન

આ તમામ માહિતી મેકમિલન કેન્સર સપોર્ટની કેન્સર માહિતી વિકાસ ટીમ દ્વારા લખવામાં અને સંપાદિત કરવામાં આવી છે.

આ સાહિત્યની સમીક્ષા સંબંધિત નિષ્ણાતો દ્વારા કરવામાં આવી છે અને અમારા મુખ્ય મેડિકલ સંપાદક, ડૉ ટિમ આઈવેસન, મેકમિલન કન્સલ્ટન્ટ મેડિકલ ઓન્કોલોજિસ્ટ દ્વારા મંજૂર કરવામાં આવી છે. પ્રોફેસર પેટ્રિક ઓ'ડુયુવર, જઠરાંત્રિય સર્જરીના પ્રોફેસરને આભાર સાથે. કેન્સરથી અસરગ્રસ્ત લોકોનો પણ આભાર જેઓએ આ આવૃત્તિની સમીક્ષા કરી છે.

અમારી તમામ માહિતી શ્રેષ્ઠ પુરાવા ઉપર આધારીત છે. અમે ઉપયોગ કરેલા સાહિત્ય વિશે વધુ માહિતી માટે bookletfeedback@macmillan.org.uk પર અમારો સંપર્ક કરો.

MAC12466

સાહિત્યની સમીક્ષા: જાન્યુઆરી 2017

આગામી સમીક્ષાનું આયોજન: 2018

અમે જે માહિતી પૂરી પાડી રહ્યા છીએ તે ચોક્કસ છે તેની ખાતરી કરવા માટે અમે બનતા પ્રયત્ન કર્યા છે પરંતુ તે તબીબી સંશોધનની વર્તમાન પરિસ્થિતિને દર્શાવવા માટે ઉપયોગમાં ન લેવાની જોઈએ, જે સતતપણે બદલતી રહે છે. જો તમે તમારા સ્વાસ્થ્ય માટે ચિંતિત હોવ, તો તમારે ડૉક્ટરનો સંપર્ક સાધવો જોઈએ. મેકમિલન આ માહિતીમાં અથવા ત્રાહિત-પક્ષની માહિતી જેમ કે અમે જે વેબસાઈટને લિંક કરીએ છીએ તે માહિતીની અચોક્કસતા માંથી પરિણમતી કોઈપણ ખોટ અથવા નુકશાન માટે જવાબદારી સ્વીકારી શકશે નહીં.

© Macmillan Cancer Support 2016. ઈંગલેન્ડ અને વેલ્સ (261017),

સ્કોટલેન્ડ (SC039907) અને આઈલ ઓફ મેન (604)માં પંચકૃત થયેલ ધર્માદા સંસ્થા છે. નોંધાયેલી ઓફીસ 89 Albert Embankment, London SE1 7UQ.

MAC12466

Surgery

This information is about surgery (having an operation).

Any words that are underlined are explained in the glossary at the end.

Many people with cancer will have surgery as part of their treatment.

It might not be the only treatment you need. Some people also need chemotherapy or radiotherapy. The doctors at the hospital will talk to you about your treatment. We also have information in [language] about these treatments.

If you have any questions, ask your doctor or nurse at the hospital where you are having your treatment.

If you have any questions or want someone to talk to, you can call Macmillan Cancer Support on **0808 808 00 00**, Monday to Friday, 9am to 8pm. We have interpreters, so you can speak to us in your own language. Just tell us, in English, the language you want to use.

We have more information in [language] about different types of cancer, treatments and living with cancer. Visit macmillan.org.uk/translations or call us on **0808 808 00 00**.

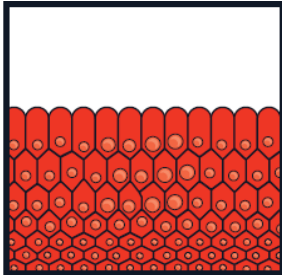
In this fact sheet

- What is cancer?
- Your surgeon
- Why do you need surgery?
- Can the surgeon cure your cancer?
- What happens during surgery?
- Before your operation
- On the day of your operation
- After your operation
- Long-term problems
- Physical and emotional changes

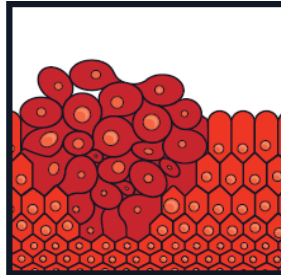
What is cancer?

Cancer starts in our body's cells. Cells are the tiny building blocks that make up the organs and tissues of our body. Usually, these cells split to make new cells in a controlled way. This is how our bodies grow, heal and repair. Sometimes, this goes wrong and the cell becomes abnormal. The abnormal cell keeps splitting and making more and more abnormal cells. These cells form a lump called a tumour.

Normal cells

Cells forming a tumour

Not all lumps are cancer. A lump that is not cancer is called benign. It cannot spread to anywhere else in the body. A lump that is cancer is called malignant. It can grow into other areas of the body.

Cancer cells sometimes break away from the first cancer and travel through the blood or lymphatic system to other parts of the body. Cancer cells that spread and develop into a tumour somewhere else in the body are called a secondary cancer.

Your surgeon

The doctor who does your operation is called a surgeon. It is important to see the right surgeon for your type of cancer. For example, someone with breast cancer will see a breast surgeon. The surgeon usually works at a local hospital. You can ask the surgeon about their experience if you want to.

If you have a less common cancer, you may need to see a surgeon at a specialist cancer hospital. This may be further away from where you live.

Why do you need surgery?

There are several reasons people have surgery for cancer:

Diagnosis

The surgeon may remove a small piece of the cancer. This is called a biopsy. A biopsy can also be taken during certain types of scans. It helps doctors find out what type of cancer it is.

Staging

Staging is when doctors look at how big a cancer is and whether it has spread to any other parts of the body. Knowing the stage of the cancer can help doctors to plan your treatment. Staging usually involves having some scans. There are different types of scan. Your doctor or nurse will explain which one you might need and what to expect.

This is an example of someone having a CT scan:

If your surgeon cannot see the tumour on a scan, you may need other tests. These tests could involve looking inside the body using a special tool with a light and a camera on the end. For example, they can look down your throat and into your tummy area (abdomen).

Treatment

Surgery is used to try to remove the tumour and the area around it, which might contain cancer cells. Sometimes, surgery is used to remove cancer cells that have spread into another part of the body.

Sometimes other treatments, such as chemotherapy and radiotherapy, are given before surgery to make the tumour smaller. This may mean that less surgery is needed.

Before any treatment, a group of doctors and other health care professionals will meet to discuss your situation. This helps to make sure you are getting the best treatment. After the meeting, your cancer specialist or nurse will talk to you about your treatment options.

Reconstruction

Reconstruction means to have a new body part made. This may help the body work better. An example is making a new bladder if it has been removed. Reconstruction can also make someone look better. For example, having breast reconstruction after having a breast removed.

Controlling symptoms

Sometimes cancer cannot be completely removed. In this case, surgery can often still help to control symptoms and make someone feel better.

Sometimes surgery is not possible. This may be because the tumour is too difficult to remove, or because the cancer has spread to other parts of the body. If surgery is not possible, other treatments can help control the cancer.

Can the surgery cure your cancer?

Often the aim of surgery is to try to cure the cancer. But this may not always be possible. Sometimes cancer cells can spread to the area around the tumour or to another part of the body. Very small groups of cells cannot be seen by the surgeon and they don't always show up on scans.

If there is a risk that some cancer cells could be left behind, your doctor may suggest you have other treatments after surgery, such as chemotherapy. This can help to reduce the risk of cancer coming back in the future.

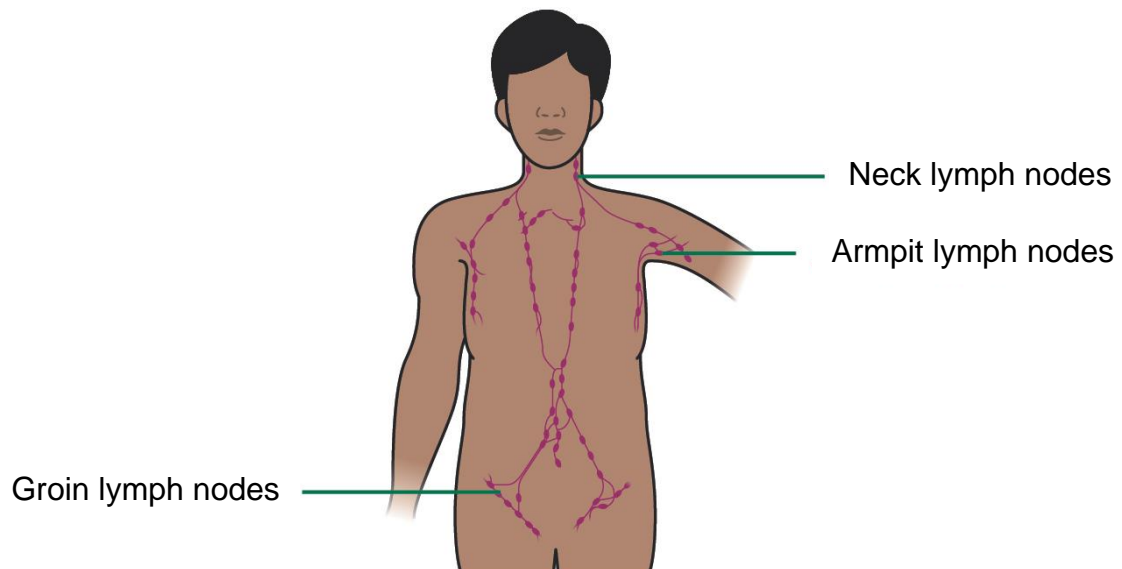
Sometimes a surgeon will find that they cannot remove the whole cancer. In this case, you may have other treatments.

What happens during surgery?

The surgeon will remove the tumour and an area of healthy tissue around it. A doctor will look at the tissue under a microscope. They will make sure the area around the tumour does not contain any cancer cells. This will mean it is less likely that any cancer cells have been left behind. This helps to reduce the risk of the cancer coming back.

Lymph nodes

Lymph nodes are part of the lymphatic system. This helps to fight infection and drain fluid from the body.

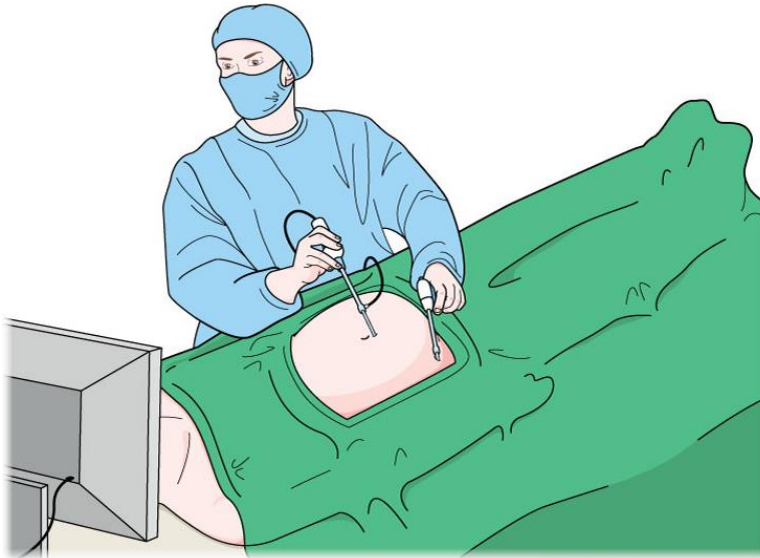
The surgeon may remove some lymph nodes close to the tumour. This is because cancer cells can spread to lymph nodes. If the lymph nodes contain cancer cells, this can increase the risk of the cancer coming back.

If the lymph nodes removed contain cancer cells, you may be referred to a doctor called an oncologist. They will talk to you about other treatments that could reduce this risk.

Keyhole surgery (laparoscopic)

In this type of surgery, small openings are made in the body instead of one large cut. The surgeon uses an instrument to remove the tumour through a small cut in the skin.

Keyhole surgery leaves a smaller wound, so people recover more quickly. Sometimes people who are not well enough for a big operation may be able to have keyhole surgery. Keyhole surgery is as good as other types of surgery. It is done by surgeons with specialist training.

Before your surgery

The surgeon and a doctor called an anaesthetist will check that you are well enough to have the surgery.

You will usually have a hospital appointment before the operation to have some tests. This is called a pre-assessment clinic. A nurse will ask about your medical history and if you have any allergies. They will also check your blood pressure, pulse, height and weight. It is important to tell them about any medicines you are taking, including any herbal remedies or supplements.

Other tests may include:

- blood tests
- a chest x-ray
- test to check how well your heart is working.

The tests you have will depend on what type of operation you are having, and whether you have any other health problems.

If you cannot have a general anaesthetic, you may still be able to have surgery. You may be given a different type of anaesthetic that stops any feeling or pain in the area, but you will stay awake.

Most people feel worried about having surgery. Family and friends might also feel worried. Talking to your doctor or nurse about any worries you have can help.

It is important that you understand everything about your operation. You should be able to talk to your surgeon before your operation. When you speak to the surgeon, it's a good idea to take someone with you who speaks both [language] and English. Interpreters may be available at the hospital, but try to ask for one in advance if you would like one.

You will need to sign a form to say that you agree to have the operation. This is called giving consent. Consent forms should be available in [language]. You cannot have an operation without one.

On the day of your operation

What happens on the day of your operation depends on which type of surgery you are having. The hospital will give you advice if you need to do anything to prepare for the operation.

You might be asked to:

- not eat or drink anything before your surgery
- remove any jewellery or metal objects
- remove any nail varnish or make-up
- wash on the morning of your operation.

The nurse may ask you to remove the body hair from the area before the operation. They will tell you what you need to do. Body hair is only shaved if it is needed. It's done using a disposable razor. The hair will grow back after the operation.

Having an operation can increase the risk of a blood clot. Special socks called compression stockings help to reduce this risk. You might need to wear a pair of these during and after your operation. Your nurse will measure your legs and help you put them on.

After your operation

Waking up after your operation can sometimes feel frightening, so it can help to know what to expect.

When you first wake, you will feel sleepy. A nurse will check your blood pressure. You might feel the blood pressure monitor tighten on your arm.

You may also have some tubes connected to your body. These could include:

- a drip of fluids into a vein until you can eat and drink normally – this may be a few hours or a few days.
- a tube where you had the operation, to drain away fluid into a small bottle – this is usually removed after a few days
- a small tube called a catheter, to drain urine from your bladder into a bag – this will be removed when you are able to move around.

Pain

It is normal to have some pain after surgery. This can usually be well controlled with pain medicine. If you have any pain, tell the nurse looking after you.

The pain will usually improve over time. If your medicines are not helping with your pain, tell your doctor. They can make changes to your medicine.

Feeling sick or being sick

If you feel sick after your operation, tell the nurse looking after you. They can give you medicines to help.

Moving around

You should be able to get out of bed soon after your operation. The nurses will help you. Moving around will help you recover more quickly and reduce the risk of problems.

Sometimes after a big operation you may have to stay in bed for a longer time. Breathing exercises and leg exercises can help reduce the risk of problems after surgery. Your nurse or a physiotherapist will teach you these exercises.

For a few days after your operation, you may need some help to wash and go to the toilet. Speak to your nurse if you would prefer to be helped by a nurse of the same sex.

Everyone recovers from an operation differently. You might feel tired for some time afterwards. Some people feel better quickly, while others can take much longer. This depends on the type of operation you have had.

Wound care

Your surgeon will close your wound with clips or stitches. These will be removed by a nurse at hospital or at home by a community or practice nurse.

Some surgeons use stitches that dissolve and don't need to be removed. These will disappear when the area heals.

You may have a dressing to cover your wound. The nurse will tell you how to look after your wound.

Scars

Your scar may feel itchy at first. It may be red if you have white skin, or darker if you have dark skin. In time, it will usually fade, although this might not always happen. It is important to tell your doctor straight away if your wound becomes hot, painful, bleeds or leaks fluid.

Long-term problems

Many people recover well from surgery, but some people have long-term problems. The doctors or nurses should talk to you about this before your operation so you know what to expect. If you are worried about any of these, talk to your doctor or nurse. There are usually things that can help.

Lymphoedema

If your lymph nodes have been removed, you may get swelling called lymphoedema. The lymph nodes drain fluid out of the body. Removing them can cause fluid to build up. This can happen for example in an arm or leg near where the lymph nodes have been removed. It can also happen if you have had radiotherapy near lymph nodes. Contact your doctor if you notice any swelling. It is important to treat it quickly.

Nerve damage

Sometimes nerves can be damaged or removed during surgery. This can cause pain or numbness. This usually gets better, but for some people, it can be permanent. There are certain types of painkillers that can help. You can ask your surgeon about what to expect after your surgery.

If certain nerves are removed or damaged, it can affect how your body works. For example, some men are unable to get an erection after surgery for prostate cancer. Some women have bladder problems after surgery to remove their womb. It can be difficult to cope with these types of problems and many people find them difficult to talk about. But talking to your doctor or nurse can help. There may be things they can do to help.

Physical and emotional changes

Recovering after an operation can take some time. Many people find this frustrating. It is important to rest when you feel tired. Try to increase your strength gradually. When you feel able to, doing gentle exercise such as a short walk can help give you more energy. Some people can find it difficult to adjust to the different types of changes that surgery might bring.

Some operations change the way your body looks. You may feel upset about this. And it could affect the way you feel about yourself. There is a lot of support available, so please talk to your nurse or doctor if you feel this way. They should be able to help you or arrange for you to see a counsellor. If you would like to talk, you could call the Macmillan Support Line and speak to one of our nurses.

How Macmillan can help

Macmillan is here to help you and your family. You can get support from:

- **The Macmillan Support Line (0808 808 00 00)**. We have interpreters, so you can speak to us in your language. Just tell us, in English, the language you want to use. We can answer medical questions, give you information about financial support, or talk to you about your feelings. The phone line is open Monday to Friday, 9am to 8pm.
- **The Macmillan website (macmillan.org.uk)**. Our site has lots of English information about cancer and living with cancer. There is more information in other languages at macmillan.org.uk/translations
- **Information centres**. At an information centre, you can talk to a cancer support specialist and get written information. Find your nearest centre at macmillan.org.uk/informationcentres or call us. Your hospital might have a centre.
- **Local support groups** – Find a group near you at macmillan.org.uk/supportgroups or call us.
- **Macmillan Online Community** – You can talk to other people in similar situations at macmillan.org.uk/community

Glossary

Anaesthetist – The doctor who puts you to sleep for an operation.

Benign – A lump in the body that is not cancer and cannot spread to anywhere else in the body.

Cells – The tiny building blocks that make up the organs and tissues of our body.

Chemotherapy – A cancer treatment that uses drugs to kill cancer cells.

Counsellor – A professional who is trained to help people cope with their emotions or personal problems.

Diagnosis – A diagnosis means finding out whether you have an illness or not.

General anaesthetic – When you are put to sleep for an operation

Lymphatic system – A network of vessels and glands throughout the body that helps to drain fluid and fight infection. A lymph node is one of these glands.

Lymph node – A gland that is part of the lymphatic system.

Malignant – A lump in the body that is cancer and can spread around the body.

Oncologist – A cancer doctor who is an expert in chemotherapy and radiotherapy.

Physiotherapist – A professional who helps someone use movement or exercise to recover from illness or injury.

Prostate – The prostate is a small gland inside a man's body. It is near the bladder.

Radiotherapy – A cancer treatment that uses high-energy x-rays to kill cancer cells.

Scan – This is a picture taken of the inside of your body.

Side effects – Unwanted effects of cancer treatment. For example, hair loss, feeling sick or tiredness. Most side effects go away after treatment finishes.

Tumour – A tumour is a group of cells that are growing in an abnormal way. The abnormal cells keep multiplying and form a lump.

More information in [language]

We have information in [language] about these topics:

Types of cancer • Breast cancer • Large bowel cancer • Lung cancer • Prostate cancer Treatments • Chemotherapy • Radiotherapy • Surgery	Coping with cancer • If you're diagnosed with cancer – A quick guide • Claiming benefits • Eating problems and cancer • End of life • Healthy eating • Tiredness (fatigue) and cancer • Side effects of cancer treatment • What you can do to help yourself

To see this information, go to macmillan.org.uk/translations

Speak to us in [language]

You can call Macmillan free on **0808 808 00 00** and speak to us in your own language through an interpreter. You can talk to us about your worries and medical questions. Just tell us, in English, the language you want to use.

We are open Monday to Friday, 9am to 8pm.

References and thanks

All of this information has been written and edited by Macmillan Cancer Support's Cancer Information Development team.

The content has been reviewed by relevant experts and approved by our Chief Medical Editor, Dr Tim Iveson, Macmillan Consultant Medical Oncologist. With thanks to Professor Patrick O'Dwyer, Professor of Gastrointestinal Surgery. Thanks also to the people affected by cancer who reviewed this edition.

All our information is based on the best evidence available. For more information about the sources we use, please contact us at **bookletfeedback@macmillan.org.uk**

MAC12466

Content reviewed: January 2017

Next planned review: 2018

We make every effort to ensure that the information we provide is accurate but it should not be relied upon to reflect the current state of medical research, which is constantly changing. If you are concerned about your health, you should consult your doctor. Macmillan cannot accept liability for any loss or damage resulting from any inaccuracy in this information or third-party information such as information on websites to which we link.

© Macmillan Cancer Support 2016. Registered charity in England and Wales (261017), Scotland (SC039907) and the Isle of Man (604). Registered office 89 Albert Embankment, London SE1 7UQ.

MAC12466